

TRENING ZA UPRAVLJANJE PODACIMA I

OTVORENU NAUKU NA HORIZON EUROPE PROJEKTIMA

22. i 23. februar od 10-15h | Uživo u Beogradu

ZAŠTO BAŠ SADA?

Nov pristup naučnom procesu zasnovan je na otvorenom kolaborativnom radu, alatima i širenju znanja. Naglasak u Horizon Europe programu se pomera sa otvorenih podataka na upravljanje istraživačkim podacima i obavezan je deo aplikacionog formulara koji se ocenjuje. Horizon Europe ide dalje od otvorenog pristupa (OA) ka otvorenoj nauci (OS) i pokriva ceo proces upravljanja projektima od pripreme predloga projekta do implementacije i pisanja izveštaja. Integracija obaveznih i preporučenih OS praksi je neophodna da bi se dobio visok rezultat evaluacije.

ŠTA ĆE UČESNICI NAUČITI?

- Koji su osnovni principi i prakse Otvorene nauke
- Razlike u odnosu na Horizon 2020 (2014-2020)
- Kako adresirati Otvorenu nauku u Horizon Europe projektnom predlogu
- Koje su ugovorne obaveze i zahtevi u vezi sa Otvorenom Naukom i Upravljanjem podacima
- Kako odgovoriti na zahteve za ispunjenje FAIR principa
- Kako obezbediti potreban otvoren pristup naučnim publikacijama
- Kako ispuniti zahteve za upravljanje istraživačkim podacima i otvoreni pristup
- Koji su kriterijumi za izbor pouzdanih repozitorijuma za istraživačke podatke
- Kako da napišete Plan upravljanja podacima (DMP) i koje su razlike u odnosu na H2020

PRAKTIČNE VEŽBE

- *Izbor jednog od ponuđenih repozitorijuma*
- *Provera FAIR principa izabranog repozitorijuma*
- *Provera OA statusa izabranog časopisa*
- *ORE platforma za publikovanje radova*

KOME JE NAMENJEN TRENING?

Trening je namenjen istraživačima, administraciji i menadžmentu institucija i organizacija koje planiraju da podnesu predlog projekta za Horizon Europe program bez obzira na polje istraživanja ili inovacija, ali i onim institucijama koje sprovode Horizon projekte. Takođe, trening je relevantan za sve istraživače koji će podnositi projekte za buduće pozive Fonda za nauku RS.

KO JE TRENER?

DR VESNA MANDIĆ je profesor Fakulteta inženjerskih nauka Univerziteta u Kragujevcu, ima preko 30 godina iskustva u sektoru edukacije i 17 godina iskustva u pisanju i implementaciji EU finansiranih projekata. Koordinator je 16 međunarodnih projekata i partner na 4 EU projekta iz različitih EU, IPA i donatorskih programa (FP6, EUREKA, IPA SEE, ERASMUS, TEMPUS itd.).

KOJA JE CENA TRENINGA?

Cena učešća na treningu je 200 evra, a moguće je popust na grupne i rane prijave do 01.02.2023. od po 10%.

DAN I, 22. februar od 10-15h

10:00 – 11:00

PRINCIPI OTVORENE NAUKE NA HORIZON EUROPE PROGRAMU

- Otvorena nauka (*Open Science – OS*) – Novi pristup naučnom procesu
- Naglasak u HE programu se pomera sa otvorenih podataka na upravljanje istraživačkim podacima
- Osnovi principi OS u HE - otvoren pristup naučnim publikacijama, upravljanje istraživačkim podacima, dodatne OS prakse (validacija naučnih publikacija, vanredne situacije),
- Kako adresirati OS u HE projektnom predlogu

11:15 – 12:15

UGOVORNE OBAVEZE I ZATEVI ZA OS I RDM

- Plan upravljanja podacima (*Data Management Plan - DMP*) u skladu sa FAIR-om
  - Zahtevi za skladištenje istraživačkih podataka
  - Trajni identifikatori (*Persistent identifiers - PIDs*)
  - Zahtevi za licenciranje, validaciju i za metapodatke
- Radionica:** Izbor jednog od ponudjenih repozitorijuma, inicijalno upoznanje sa mogućnostima (12.15-12.45)

13:15 – 14:15

FAIR PRINCIPI (Findability, Accessibility, Interoperability and Reusability)

- Šta su istraživački rezultati (*research outputs*)
  - Tumačenje FAIR principa
  - Kako ispuniti zahteve za ispunjenje FAIR principa, primeri
- Radionica:** Provera FAIR principa izabranog repozitorijuma (14.15-14.45)

14:45 – 15:00

DISKUSIJA

DAN II, 23. februar od 10-15h

10:00 – 11:00

OTVORENI PRISTUP NAUČNIM PUBLIKACIJAMA

- Objavlivanje naučnih publikacija (mašinski čitljiva elektronska kopija)
  - Deponovanje publikacija u pouzdane repozitorijume
  - Licence i alati za otvoreni pristup deponovanim publikacijama
  - Primeri nekomercijalnih pouzdanih repozitorijuma i alata za otvoreni pristup
- **Radionica:** Provera OA statusa izabranog časopisa (11.00-11.30)

11:45 – 12:45

UPRAVLJANJE ISTRAŽIVAČKIM PODACIMA

- Principi RDM; Metapodaci i standardi
  - Kriterijumi za izbor pouzdanih repozitorijuma za skladištenje i deljenje istraživačkih podataka
  - Definisane pristupa podacima i primena licenci
  - Dugotrajno čuvanje podataka
  - Potrebni resursi za održivo upravljanje podacima koje je u skladu sa FAIR principima
- **Radionica:** ORE platform za publikovanje radova (13.15-13.45h)

14:00 – 14:45

PLAN UPRAVLJANJA ISTRAŽIVAČKIM PODACIMA

- Opis podataka, prikupljanje i ponovno korišćenje postojećih podataka
- Metodologija prikupljanja novih istraživačkih podataka, organizacija i kontrola kvaliteta
- Skladištenje i čuvanje podataka u toku istraživačkog ciklusa (projekta)
- Uskladjivanje sa ugovornim i etičkim zahtevima, kodeksima, pravima intelektualne svojine itd.
- Uslovi otkrivanja i deljenja podataka, dugoročnog čuvanja
- Provera kompatibilnosti sa FAIR zahtevima; Primeri *DMPs*

14:45 – 15:00

DISKUSIJA